DISKORS MILL-E.T. MARIE-LOUISE COLEIRO PRECA, PRESIDENT TA' MALTA, WAQT IL-FTUĦ TA' KONFERENZA PUBBLIKA DWAR IL-KUNDIZZJONI *COELIAC* GEWWA IL-PALAZZ IL-BELT

IS-SIBT 25 T'APRIL 2015

Eminent professor

Distinguished guests

Merħba lil kullħadd!

I especially welcome you, Professor Stefano Guandalini and Mrs Guadalini, to Malta, and to the historic palace where, this morning, you shared your brilliant expertise with us all.

On behalf of everyone here, let me thank you for taking the time to visit us.

I hope you have had some free time to visit our beautiful island, but if not, do visit us again in the near future. You are always welcome.

I will now continue my address in Maltese.

Sinjuri,

Ninsab kuntenta ħafna li numru daqshekk sabiħ attendejtu għal din il-konferenza dalgħodu, fejn stajtu tisimgħu bniedem speċjalizzat fil-kundizzjoni tal-Coeliac, u li ġie Malta speċifikament biex jindirizza lilkom, u lit-tobba Maltin fuq din il-kundizzjoni.

Malta hawn mal-1,500 ruħ rreġistrati bħala Coeliac, iżda madankollu huwa stmat li hemm numru kbir ta' nies li huma coeliac u lanqas huma ma jafu għax qatt ma ġew identifikati.

Is-Coeliac hija kundizzjoni li ħafna drabi ma tingħarafx mill-ewwel, jew tiġi mfixkla ma' numru ta' kundizzjonijiet oħrajn; u għalhekk hawn ħafna nies li jibqgħu ibagħtu is-sintomi għal tul ta' żmien, bla bżonn.

Minħabba din ir-raġuni, hemm bżonn li jkun hawn aktar għarfien dwar x'inhi l-kundizzjoni, x'inhuma s-sintomi tagħha, meta persuna għandha tmur għand it-tabib tagħha, u ħafna informazzjoni oħra, biex tkun ta' għajnuna għal kull minn ikun għaddej minnha.

Meta persuna tiġi diagnosed bħala coeliac, m'hiex l-aħħar tad-dinja. Jeħtieġ li kull minn jingħata din l-aħbar, jagħmel kuraġġ; pero jrid ifttex u jsib, dak kollhu li għandu bżonn biex jgħix ħajja tajba, minkejja l-kundizzjoni li jkollu.

Għal din ir-raġuni, hemm il-bżonn li jittellgħu kampanji nformattivi li jilħqu lil kullħadd, u li jieħdu forom li jifhem kullħadd.

Fil-fatt, illum jien qed nipproponi, fuq parir ta' l-istess Fondazzjoni għal Ġid tas-Soċjetà, li tkellmet ma' nies li qed jgħaddu min din l-esperjenza, li titwaqqaf ġurnata nazzjonali ta' informazzjoni dwar il-kundizzjoni *Coeliac*.

Permess ta' din il-ġurnata, jkollna appuntament ta' kull sena fejn jiġu mfakkra dawk kollha li qed ibgħatu minħabba din il-kundizzjoni.

Jien nawgura, li din il-ġurnata sservi ta' opportunità fejn isir aktar tgħaliem, u nsiru aktar konxi tal-kundizzjoni, kif ukoll isservi biex iseħħ xi tibdiel li jenhtieġ għal ġid ta' minn għandhu l-kundizzjoni.

Hawn jiġi f'rasi li inħeġġeġ lil produtturi tal-ikel, li jaħsbu fil-bżonnijiet reali ta' nies bil-kundizzjoni u jagħmlu għazla ta' prodotti tal-ikel li tassew ikunu tajbin għalihom.

Forsi jistgħu jiżdiedu xi servizzi li hemm bżonn għal kull minn ikun għaddej mir-realtà tal-kundiżżjoni.

Irid ukoll isir aktar għarfien fost it-tfal, fl-iskejjel, sabiex l-ebda tifel jew tifla ma tiġi *bullied*, għax għandha xi ħaġa differenti.

Għad hawn ħafna x'isir biex persuni *coeliac* ikunu jistgħu jgħixu ħajja kif jixtiequ huma, minkejja l-kundizzjoni li jkollom.

Nawgura lil kullħadd saħħa, hena u ġid, u li ngħinu u nkunu ta' faraġ lil xulxin, f'dak kollu li jkollna bżonn.

Nawguralkom minn qalbi.